

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙCΤ' ΛΟΥΚΑ
ΚΥΡΙΑΚΗ Τελώνου και Φαρισαίου
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΠΕΡΙΚΟΠΗ Προς Τιμόθεο Β' 3, 10 – 15

Αρχαίο Κείμενο

10 Τέκνον Τιμόθεε, παρακολούθησάς μου τῆ διδασκαλία, τῆ ἀλώτη, τῆ προθέσει, τῆ πίστει, τῆ μακροθυμίᾳ, τῆ ἀλάτῃ, τῆ ὑπομονῇ, 11 τοῖς διωτμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἔπενοντο ἐν Ἀντιόχειᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, οἷους διωτμούς ὑπέμεινα! καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. 12 καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. 13 πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ τῶντες προκόβουσιν ἐπὶ τῷ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. 14 σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστάθης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες, 15 καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ ἱράγματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μετάφραση

10 Παιδί μου Τιμόθεε, συμπορεύτηκες μαζί μου στη διδασκαλία, στον τρόπο ζωής, στους σκοπούς, στην πίστη, στη μακροθυμία, στην αγάπη, στην υπομονή, 11 στους διωγμούς, στα παθήματα σαν αυτά που έπαθα στην Αντιόχεια, στο Ικόνιο, στα Λύστρα. Τι διωγμούς υπέφερα! Κι απ' όλα με γλίτωσε ο Κύριος. 12 Κι όχι μόνο εγώ, αλλά κι όλοι όσoι θέλουν να ζήσουν με ευσέβεια, σύμφωνα με το θέλημα του Ιησού Χριστού, θα αντιμετωπίσουν διωγμούς. 13 Μόνο οι πονηροί άνθρωποι κι οι απατεώνες θα προκόβουν στο χειρότερο· θα εξαπατούν τους άλλους και οι άλλοι θα τους εξαπατούν. 14 Εσύ όμως να μένεις σ' αυτά που έμαθες και που για την αξιοπιστία τους έχεις τεκμήρια. Ξέρεις από ποιον τα έμαθες· 15 και μη λησμονείς ότι από τη βρεφική σου ηλικία γνωρίζεις τη Γραφή, που μπορεί να σε κάνει σοφό οδηγώντας σε στη σωτηρία δια της πίστεως του Ιησού Χριστού.

Τα μέσα της σωτηρίας - Λόγος Αββά Ισαάκ του Σύρου

Για να προκόψει κανείς στην αρετή χρειάζονται οπωσδήποτε η νηστεία και η αγρυπνία. Όταν μισήσει κανείς την αμαρτία και τον διάβολο που την δημιούργησε, βρίσκεται στον δρόμο της σωτηρίας. Όποιος αγαπήσει στη ζωή του τη νηστεία και την προσευχή, αυτός αγαπάει τη σωτηρία της ψυχής του.

Ο πολύς ύπνος δεν βοηθάει τον άνθρωπο στην πρόοδο της αρετής. Γι' αυτό λένε οι Πατέρες ότι η αγρυπνία στην προσευχή ωφελεί πολύ τον άνθρωπο. Τα θεμέλια λοιπόν της πνευματικής ζωής είναι η νηστεία, η αγρυπνία και η προσευχή. Η νηστεία υπερασπίζεται κάθε αρετή, είναι η αρχή του πνευματικού αγώνα, το στεφάνι των αγωνιστών, η ομορφιά της παρθενίας και η λαμπρότητα της σωφροσύνης. Η νηστεία είναι η αρχή της χριστιανικής ζωής, η μητέρα της προσευχής και η πηγή της αγνείας. Η νηστεία οδηγεί τους ανθρώπους στην εκτέλεση καλών έργων, σ' αυτά που ευαρεστείται ο Θεός.

Η νηστεία είναι δύσκολη αρετή, γιατί χρειάζεται θυσία. Όταν το

σώμα νηστεύει, δεν θέλει να κοιμάται όλη τη νύκτα. Μετά από τη νηστεία εύκολα έρχεται η προσευχή και φεύγουν οι αισχροί λογισμοί που μολύνουν την ψυχή. Ο άνθρωπος που νηστεύει με διάκριση, έχοντας πνεύμα ταπεινώσεως, δεν υποδουλώνεται εύκολα στα πάθη. Η νηστεία πρέπει να γίνεται με διάκριση, γιατί διαφορετικά καταστρέφει κάθε καλό έργο. Η νηστεία είναι εντολή που δόθηκε από τον Θεό, για να αποφεύγουμε την απόλαυση που είναι εμπόδιο της πνευματικής ζωής.

Και ο ίδιος ο Σωτήρας μας, ο Ιησούς Χριστός, αφού βαπτίστηκε στον Ιορδάνη, με τη νηστεία άρχισε τον πόλεμο κατά του διαβόλου. Ο Χριστός νήστευε στην έρημο σαράντα ολόκληρες μέρες και νύκτες, χωρίς να βάλει τίποτε στο στόμα Του. Έτσι έβαλε το θεμέλιο της νηστείας και μας άνοιξε τον δρόμο της αρετής, τονίζοντας στη διδασκαλία του ότι αρχή και τέλος της ζωής μας πρέπει να είναι η νηστεία. Η νηστεία είναι όπλο χαλκεμένο από τον Θεό και όποιος την παραμελεί θα δώσει λόγο σ' Αυτόν. ...//..

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓΤ' ΛΟΥΚΑ
ΚΥΡΙΑΚΗ Τελώνου και Φαρισαίου
ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΕΡΙΚΟΠΗ Λουκά Κεφ. 18, 10 – 14

Αρχαίο Κείμενο

10 Ἐἶπεν ὁ Κύριος τῆν παραβολήν ταύτην· ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος Τελώνης. 11 ὁ Φαρισαῖος εἰσθάνων πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσήχετο· ὁ θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὡς περ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαῖες, ἀδικοὶ, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ Τελώνης. 12 νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 καὶ ὁ Τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἑπάραι, ἀλλ' ἔβλεπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· ὁ θεός, ἰλάσθη μοι τῶν ἁμαρτιῶν. 14 λέγων ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ τὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Μετάφραση

10 Εἶπε ο Κύριος αυτή την παραβολή: «Δύο άνθρωποι ανέβηκαν στο ναό για να προσευχηθούν. Ο ένας ήταν Φαρισαίος κι ο άλλος τελώνης. 11 Ο Φαρισαίος στάθηκε επιδεικτικά κι έκανε την εξής προσευχή σκετικά με τον εαυτό του: “Θεέ μου, σ’ ευχαριστώ που δεν είμαι σαν τους άλλους ανθρώπους άρπαγας, άδικος, μοιχός, ή και σαν αυτόν εδώ τον τελώνη. 12 Εγώ νηστεύω δύο φορές την εβδομάδα και δίνω στο ναό το δέκατο απ’ όλα τα εισοδήματά μου”. 13 Ο τελώνης, αντίθετα, στεκόταν πολύ πίσω και δεν τολμούσε ούτε τα μάτια του να σηκώσει στον ουρανό. Αλλά κτυπούσε το στήθος του κι έλεγε: “Θεέ μου, σπλαχνίσου με τον αμαρτωλό”. 14 Σας βεβαιώνω πως αυτός έφυγε για το σπίτι του αθωωμένος και συμφιλιωμένος με το Θεό, ενώ ο άλλος όχι· γιατί όποιος υψώνει τον εαυτό του θα ταπεινωθεί, κι όποιος τον ταπεινώνει θα υψωθεί».

Ο Χριστός έβαλε τον νόμο της νηστείας αφού νήστεψε προηγουμένως ο ίδιος, κι έτσι μας έδωσε τον νόμο Του όχι με λόγια, αλλά με έργα. Επομένως έχουμε ευθύνη απέναντι στο Θεό όταν δεν νηστεύουμε στις καθιερωμένες από την Εκκλησία νηστείες. Ο διάβολος συνετρίβει στην έρημο με τη νηστεία του Χριστού και από τότε τρέμει αυτούς που τον πολεμούν με το όπλο της νηστείας.

Όποιος είναι οπλισμένος με τη νηστεία, έχει μέσα στην ψυχή του ένα ιερό ζήλο. Μοιάζει με τον ζηλωτή Ηλία, που με τη νηστεία υπερασπίστηκε τον νόμο του Θεού. Με τη νηστεία αποκτά κανείς τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος. Όποιος αμελεί τη νηστεία βρίσκεται στην αρχή της πνευματικής καταστροφής. Η νηστεία ισχυροποιεί τον άνθρωπο για ν’ αντιπαλαίσει κατά του διαβόλου και της αμαρτίας. Όποιος εξασκεί τη νηστεία έχει «νον Χριστού» και μένει ακλόνητος στις προσβολές του εχθρού.

Οι άγιοι μάρτυρες με το όπλο της νηστείας περίμεναν καθημερινά το στεφάνι του μαρτυρίου και αψηφούσαν όλα τα βασανιστήρια. Μαζί με τη νηστεία οι μάρτυρες εξασκούσαν και την αγρυπνία και

την προσευχή. Από την παραμονή του μαρτυρίου δεν έτρωγαν τίποτε και «αγρυπνούντες και προσευχόμενοι και δοξάζοντες τον Θεόν εν ψαλμοίς και ύμνοις και ωδές πνευματικές» περίμεναν με χαρά και αγαλλίαση την ώρα του μαρτυρίου. Κι εμείς ακολουθώντας τα ίχνη των μαρτύρων, τα ίδια όπλα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε εναντίον του εχθρού, δηλαδή τη νηστεία, την αγρυπνία και την προσευχή.

Οι σωματικοί πόνοι καταστέλλουν τα πάθη της ψυχής και εμποδίζουν τους ακάθαρτους λογισμούς να μολύνουν την καρδιά μας. Οι σωματικοί κόποι νεκρώνουν τα σαρκικά πάθη. Όταν ο άνθρωπος δεν απαρνηθεί τον εαυτό του, δεν μπορεί να δουλέψει στις αρετές. Το σώμα δεν υπακούει και δεν υποτάσσεται εύκολα στα προστάγματα της ψυχής. Και το πράγμα γίνεται δυσκολότερο, εφ’ όσον ο άνθρωπος ρέπει από τη φύση του προς την αμαρτία.

Η εξάσκηση της νηστείας, της αγρυπνίας και της προσευχής πρέπει να γίνεται καθημερινά. Όπως το δένδρο, όταν δεν ποτίζεται κανονικά, αρχίζει να ξεραίνεται, έτσι και η ψυχή όταν δεν τροφοδοτείται καθημερινά με τις αρετές αυτές, αρχίζει ν’ απομακρύνεται από τον Θεό.